

Metoda rekomendowana przez

Polskie
Towarzystwo
Dysleksji

Metoda pracy z uczniami
z trudnościami w nauce
czytania i pisania

OPERON
Edukacja jest podróżą

NOWA EDYCJA

ORTOGRAFFI

Z BRATKIEM

ZESZYT ĆWICZEN
1
KLASA CZ. 1

Izabela Mańkowska
Małgorzata Rożyńska

NOWA EDYCJA

ORTOGRAFFII

Z BRATKIEM

Metoda pracy z uczniami z trudnościami
w nauce czytania i pisania

Konsultacja merytoryczno-dydaktyczna: dr Marcin Szczerbiński

Projekt okładki: Paweł Kwacz

Rysunek na okładce: Joanna Kłos

Opracowanie graficzne: zespół

Redaktor prowadzący: Urszula Matlak

Redakcja językowa: Małgorzata Żywicka, Magdalena Bojas

Korekta: Katarzyna Kupracz

Fotoedycja: Joanna Reszka, Jakub Swerpel, Anna Wesołowska-Owczarska

Zdjęcia: Shutterstock

Ilustracje: Henryk Dzikowski, Robert Dzwonkowski, Joanna Kłos, Marta Kurczewska, Aleksandra Magnuszewska-Oczko i Aleksander Oczko, Agata Półtorak, Anna Tomaszek-Walczak, Janusz Wyrzykowski

Publikacja zalecana przez Polskie Towarzystwo Dysleksji.

Uwaga. W ćwiczeniach istotną rolę odgrywa kolor. Kopiowanie ćwiczeń zdecydowanie obniża ich wartość terapeutyczną, a niekiedy nawet uniemożliwia ich wykonanie.

© Copyright by Wydawnictwo Pedagogiczne OPERON Sp. z o.o. & Izabela Mańkowska, Małgorzata Rożyńska
Gdynia 2012

Wszelkie prawa zastrzeżone. Kopiowanie w całości lub we fragmentach bez zgody wydawcy zabronione.
N6192

Wydawca:

Wydawnictwo Pedagogiczne OPERON Sp. z o.o.

81-212 Gdynia, ul. Hutnicza 3

tel. centrali 58 679 00 00

e-mail: info@operon.pl

<http://www.operon.pl>

ISBN 978-83-7879-361-8

Spis treści

Wstęp	4
Przeczytaj, to ważne!	5
Bajka Bratka „O narodzinach Bratka – poznamy się!”	6
1. Integracja dzieci w obrębie grupy, a także z osobą prowadzącą zajęcia i z bohaterem przewodnim bajek	8
Bajka Bratka „O tym, jak pełna humoru wyprawa Bratka z dziećmi do lasu dodała siły do pracy”	12
2. Kształcenie orientacji przestrzennej i kierunkowej.	14
Bajka Bratka „O tym, jak miło jest sprawić komuś radość i przygotować rękę do rysowania i pisanie”	18
3. Wypracowanie nawyku codziennych ćwiczeń dłoni	20
Bajka Bratka „O tym, jak przełamywać nieśmiałość i gimnastykować język, by wyrażnie mówić”	24
4. Rozwijanie pozytywnego myślenia. Rozwijanie sprawności narządów mowy	26
Bajka Bratka „O tym, jak się przygotować do nauki czytania i zaprzyjaźnić z książką”	30
5. Budzenie zainteresowania światem liter	32
Bajka Bratka „O tym, jak różowe okulary przemieniły smutek w radość”	36
6. Głoska [o], litery O, o w opracowaniu wielozmysłowym	38
Bajka Bratka „O tym, jak zostać specjalistą od liczenia małych i dużych owoców” ..	42
7. Głoska [a], litery A, a w opracowaniu wielozmysłowym	44
Bajka Bratka „O tym, jak bałagan w szkolnym plecaku dowiódł, że pomoc i przyjaźń są ważne”	48
8. Głoska [e], litery E, e w opracowaniu wielozmysłowym.	50
Bajka Bratka „O tym, jak Bratek pomógł jeżowi w jego troskach”	54
9. Głoska [i], litery I, i w opracowaniu wielozmysłowym	56
Bajka Bratka „O tym, że jesienna szaruga znika, kiedy słuchamy prawdziwego przyrodnika”	60
10. Głoska [y], litery Y, y w opracowaniu wielozmysłowym	62
Bajka Bratka „O tym, jak pokonać strach oraz być odważnym i pewnym siebie” ...	66
11. Głoska [u], litery U, u, Ó, ó w opracowaniu wielozmysłowym	68
Bajka Bratka „O tym, jak zostać wynalazcą i pomysłowo zapamiętywać litery”	72
12. Głoski [ą], [ę], litery ą, ę w opracowaniu wielozmysłowym	74
Bajka Bratka „O tym, jak zapamiętać samogłoski i rozwiązywać konflikty”	78
13. Samogłoski w opracowaniu wielozmysłowym	80
Bajka Bratka „O tym, jak sprawić radość przyjacielowi”	84
14. Głoska [t], litery T, t w opracowaniu wielozmysłowym	86
Bajka Bratka „O tym, jak Bratek wybrał się na zimową wycieczkę, nic nikomu nie mówiąc”	90
15. Głoska [l], litery L, l w opracowaniu wielozmysłowym	92
Bajka Bratka „O tym, jak pokonać własne słabości i poradzić sobie z tremą”	96
16. Głoska [m], litery M, m w opracowaniu wielozmysłowym	98
Masażyk ręki – ćwiczenia przed pisanie i rysowaniem	102
Domek uczuć	104

Wstęp

Zeszyty ćwiczeń *Ortografitti z Bratkiem* dla klasy I szkoły podstawowej (część 1 i 2) są elementem Metody Ortografitti, czyli kompleksowego programu wsparcia uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się oraz tych, którzy potrzebują dodatkowych ćwiczeń zarówno przygotowujących do trudnej nauki czytania i pisania, jak i doskonalących technikę czytania. Został on stworzony z myślą o uczniach klas I–III, specjalistach terapii pedagogicznej (terapeutach pedagogicznych) oraz nauczycielach edukacji wczesnoszkolnej.

Układ niniejszego zeszytu (część 1) odzwierciedla podział na 16 jednostek terapeutycznych (zajęć), które należy zrealizować w czasie pierwszego semestru klasy I podczas zajęć korekcyjno-kompensacyjnych lub dydaktyczno-wyrównawczych.

Założono, aby materiał opracowany na jedno zajęcia (jednostkę terapeutyczną) zrealizować w ciągu jednego tygodnia. Z uwagi na specjalne potrzeby i możliwości uczniów terapeuta bądź nauczyciel w dogodny sposób może materiał rozdzielać (komponować) i realizować podczas dwóch krótszych spotkań w ciągu danego tygodnia, jak również niektóre ćwiczenia zalecić uczniom do wykonania w domu, jako utrwalające pracę podjętą w szkole.

W obrębie każdego zajęcia zawarta jest bajka terapeutyczna Bratka oraz ćwiczenia terapeutyczne, które ułożono zgodnie z zasadą **stopniowania trudności**. Natomiast uwzględnienie zasady **kompensacji zaburzeń** umożliwia prowadzącemu zajęcia łączenie ćwiczeń funkcji zaburzonych z ćwiczeniami funkcji niezaburzonych w celu tworzenia właściwych mechanizmów kompensacyjnych. Taki układ pozwala na usprawnienie integracji psychomotorycznej. W ramach zajęć terapeutycznych zaleca się korzystanie z ćwiczeń opracowanych do Metody Ortografitti – masażyk ręki (s. 102–103) oraz domek uczuć (s. 104). Masażyk ręki zaleca się wykonywać przed ćwiczeniami w rysowaniu lub pisaniu, zaś domek uczuć na początku lub na końcu zajęć, pytając uczniów o to, jak się w danej chwili (dzisiaj) czują. Pozwala to terapeutce i nauczycielowi lepiej nawiązać kontakt emocjonalny z danym uczniem, grupą terapeutyczną.

Przebieg każdego zajęcia jest opisany w scenariuszach dla prowadzących zajęcia (terapeuty, nauczyciela). Scenariusze znajdują się w *Przewodniku metodycznym* na stronie internetowej www.ortografitti.pl. Zostały w nich szczegółowo omówione kolejne fazy zajęć zgodnie z wymaganiami kształcenia terapeutycznego. Dołączono komentarz metodyczny do przeprowadzenia wszystkich ćwiczeń, zarówno do tych, które są w zeszytach, jak również tych, które znajdują się w opracowanych scenariuszach.

Ćwiczenia zawarte w zeszytach można dowolnie uzupełniać o kolejne propozycje ze scenariusza, zależnie od potrzeb danej grupy oraz czasu, jakim się dysponuje. W ten sposób realizuje się **zasadę indywidualizacji nauczania**. W zależności od czasu przeznaczanego ostatecznie na zajęcia mniej lub więcej ćwiczeń pozostaje do wykonania w domu.

Uczeń powinien pracować systematycznie w domu, kontynuując pracę rozpoczętą w szkole. Najlepiej wykonywać ćwiczenia codziennie przez około 15–30 minut, uwzględniając trening czytania z wykorzystaniem publikacji przygotowanej do serii *Ortografitti z Bratkiem* pt. „Czytam z Bratkiem. Trening czytania dla uczniów klas I–III szkoły podstawowej” (M. Rożyńska, I. Mańkowska, Gdynia 2014). Należy pamiętać, że tylko systematyczna praca przynosi oczekiwane rezultaty.

Przeczytaj, to ważne!

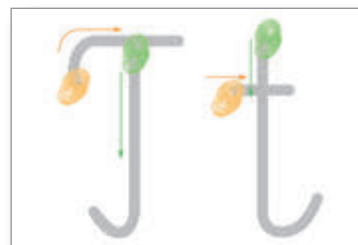
14

Każde zajęcie zostało oznaczone innym kolorem, aby ułatwić orientację w zeszyty.

Praca z zeszytem zaczyna się od nazwania uczuć bohaterów bajki terapeutycznej Bratka, a potem od tej bajki. Dzieci poznają świat emocji i uczą się, jak sobie z nimi radzić.

Uczniowie utrwalają litery wielozmysłowo. Między innymi zaczynają pisać litery od przesuwania palcem po śladzie. Zaznaczono wejście do każdej litery. Jest nim zielony, pomarańczowy lub brązowy odcisk palca Bratka. Uczniowie zaczynają pisać od zielonego odcisku.

To Ula.
To tata Uli.
Ula lata i tata lata.

Teksty przeznaczone do czytania przez dzieci są zapisane kolorowymi sylabami, aby ułatwić dziecku analizę i syntezę wyrazów.

Ostatnie zadanie doskonali umiejętność dokonywania przez dziecko samooceny.

Zastosowanie piktogramów przy numeracji ćwiczeń pozwala dziecku na szybką identyfikację wykonywanych zadań.

Małgorzata Rożyńska, Izabela Mańkowska

„O NARODZINACH BRATKA – POZNAJMY SIĘ!”

* * *

Kim jestem? Skąd się wziąłem? Ha, to niesamowita historia! Postuchajcie...

Pewnego jesiennoego dnia pani zrobiła wystawę bohaterów ulubionych bajek. Dzieci przy pomocy dorosłych wykonały ich podobizny w domu. Spośród wielu prac wyróżniły się kukielki królowej i króla, rycerz i żołnierz z kasztanów, rysunek skrzata na wielkim muchomorze oraz kaczuszkę z plasteliny. Wszyscy z zachwytem mówili o nich: „Jaka ona piękna! Jaki wspaniały...”.

Na mnie nikt nie chciał patrzeć. Dzieci wytykały mnie palcami, a ich przypadkowe spojrzenia sprawiały mi przykrość. Słyszałem, jak mówią: „A to kto? Co to za brzydki, pokracczny stworek? Jaki on jest dziwaczny!”. Nawet ktoś śmiał się z mojego nosa – że niby wygląda jak kartofel. W dodatku nikt nie umiał odgadnąć, jak mam na imię...

Na szczęście Jaś patrzył na mnie zupełnie inaczej. Czułem, że jest ze mnie dumny. A gdy pani spytała go o to, kim jestem, usłyszałem:

– Jak to, nie wiesz? To Bratek. Zobaczcie, jakie ma piękne fioletowe ubranko i duże, wesołe oczy. Potrafi uważnie słuchać i jest taki miętutki. Uwielbia, gdy mocno go ściskam, a potem podzucam w górę. Lubi też maliny. Spójrzcie! Wyciąga do mnie ręce i laskocze po twarzy żółtą czuprynką. Jest postacią z bajek, które opowiada moja babcia Anna. To wła-

śnie ona pomogła mi go uszyć. Wiem, że jeśli tylko zechcemy, to się z nami zaprzyjaźni – mówił z nadzieją w głosie.

I nagle stało się coś niebywałego – poczułem, jak moje serce mocno zabiło. Wtedy ja, ludzik uszyty ze skrawków materiału, zadziłem z wrażeń. A zaraz potem z radości. Poruszyłem głową, później nogą, palcem, pomachałem ręką... Po chwili, patrząc na Jasia, wyszeptąłem nieśmiało swoje pierwsze słowo: „Dziękuję”.

Wszystkie dzieci otworzyły szeroko oczy ze zdumienia. Już nie pa-trzyły na mnie jak na brzydaka. Zaczęły z zachwytem klaskać w dłonie i tupać nogami! Dziewczynka z warkoczyczkami zaśpiewała mi na powitanie piękną piosenkę, a chłopiec o kędzierzawych włosach nauczył mnie, jak się uśmiechać.

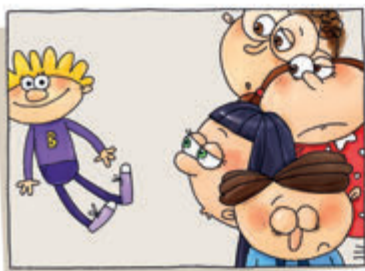
Od tamtej pory już zawsze chciałem być z dziećmi w szkole. Zamieszkalem więc w pudełku na półce. Co tam robię, zapytacie? Coś bardzo ważnego: pilnuję, by każdy dzień był piękną przygodą. Zaproście mnie do siebie, a opowiem wam swoje historie!

1

Obejrzyj ilustracje do bajki Bratka. Powiedz, co przeżywali bohaterowie na kolejnych obrazkach. Pokaż na domku uczuć ilustrację, która obrazuje twoje emocje.

przykrość

nadzieja

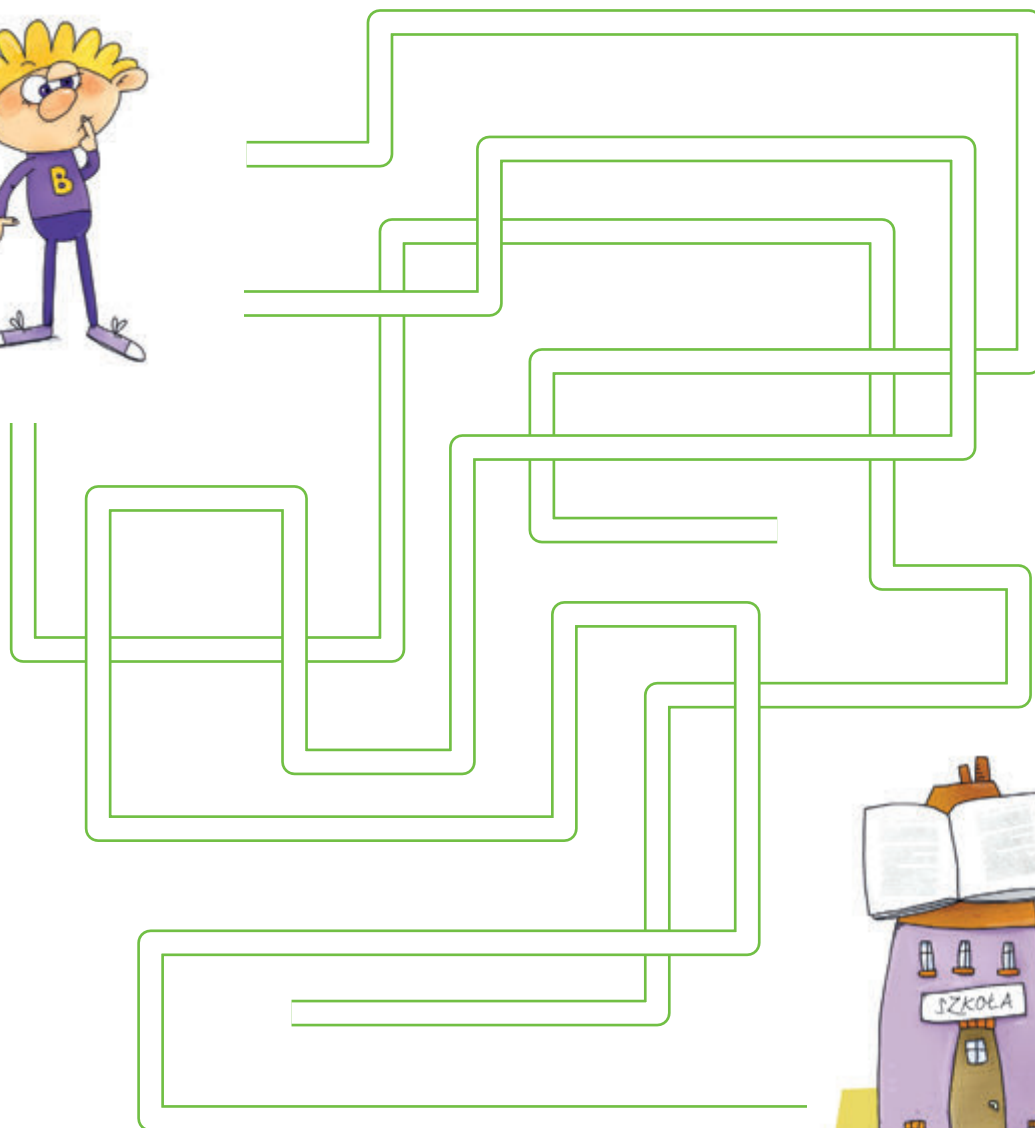

zachwyt

2

Zaznacz kredką drogę, którą Bratek dojdzie do twojej szkoły.

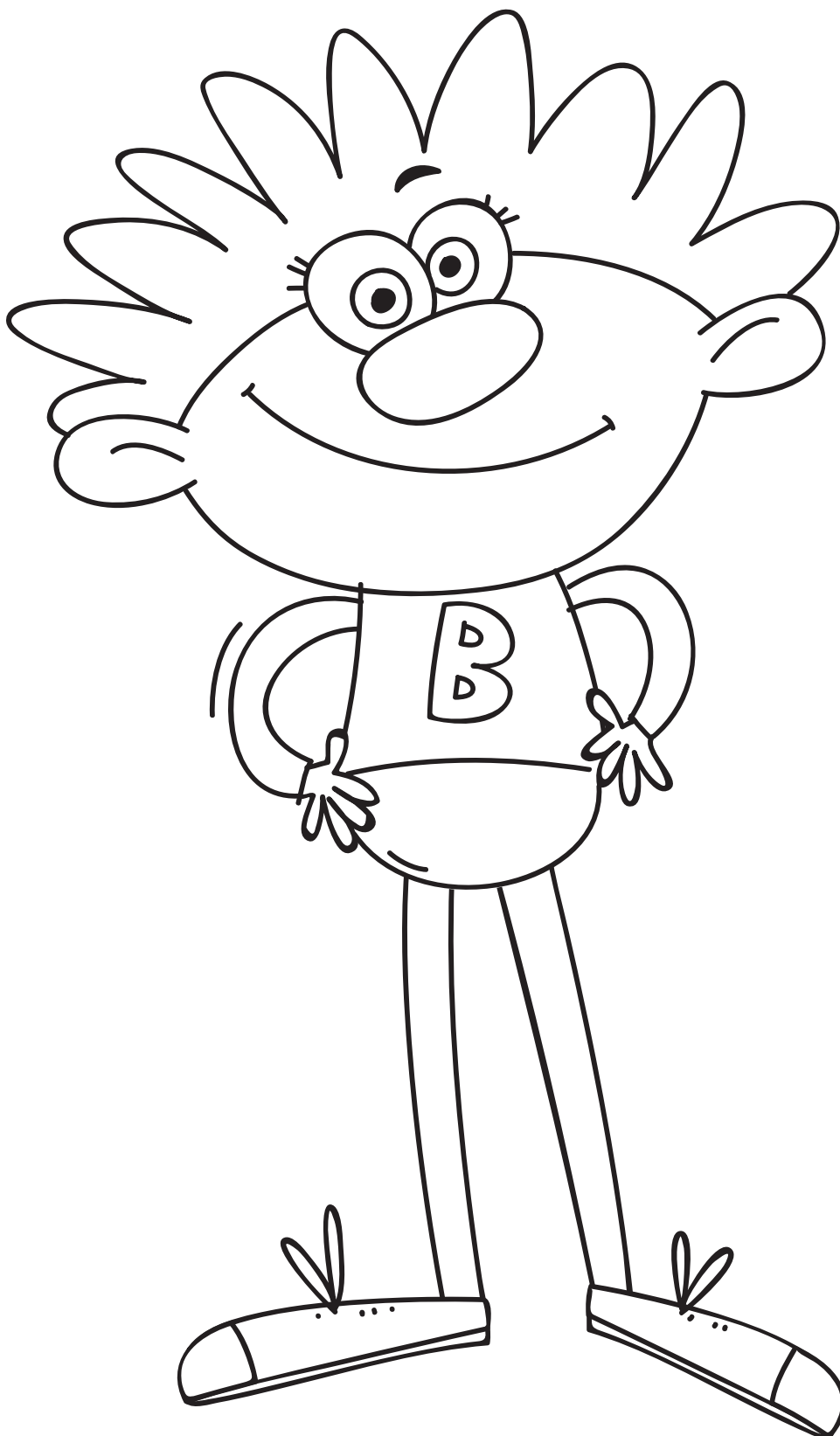
3

Opowiedz historię o narodzinach Bratka i o tym, jak się z nim zaprzyjaźniłeś/
zaprzyjaźniłaś.

Wykonaj masażyk ręki (s. 102–103).

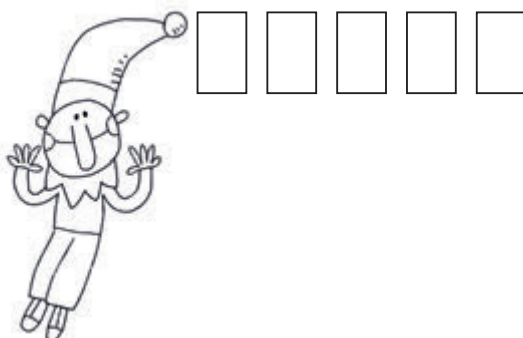
Pokoloruj portret Bratka. Jaka litera jest na bluzce Bratka?

4

Nazwij zabawki wykonane przez dzieci.

- Ułóż o każdej zabawce zdanie. Pokoloruj pod każdym obrazkiem tyle figur, ile słów jest w zdaniu.
- Pokoloruj starannie postaci.

5

Poszukaj Bratka. Policz, ilu jest Bratków. Narysuj tyle samo kresek w okienku.

6

Posłuchaj poleceń Bratka.

- Otocz **czerwoną** pętlą zabawki, które mają dwie ręce i dwie nogi.
- Otocz **niebieską** pętlą zabawkę, która jest pośrodku na najwyższej półce.
- Otocz **żółtą** pętlą zabawkę, która ma parę czerwonych rączek.
- Pokoloruj tyle piłeczek, ile zabawek jest na półkach.

7

Odpowiedz na pytanie Bratka, otaczając pętlą odpowiedni obrazek.
Czy udało ci się zaprzyjaźnić z Bratkiem?

Izabela Mańkowska

"O TYM, JAK PEŁNA HUMORU WYPRAWA BRATKA Z DZIEĆMI DO LASU DODAŁA SIŁY DO PRACY"

* * *

Dzieci mówią o mnie „Spacerowicz”. Dlaczego? Hm... Spacerowicz to ktoś, kto lubi spacerować i ciekawe wyprawy w nieznanne – zupełnie jak ja. Wszędzie można mnie spotkać. Spacerowicz podczas swoich wycieczek odważnie patrzy przed siebie, ciekawie spogląda w górę i na dół. Rozgląda się na boki: w lewo i w prawo, dostrzegając innych obok siebie. Postuchajcie mojej historii o pewnej wyprawie...

Był piękny październikowy poranek. Moją uwagę zwrócił radosny gwar dziecięcych rozmów, który mieszał się z zapachem jesiennego powietrza. Zaciekawiony rozejrzałem się i zauważyłem zgromadzone przed szkołą dzieci. To pierwszoklasiści omawiali ze swoją panią ostatnie szczegóły wycieczki do lasu.

– Dobierzcie się w pary. Każda para dostanie kartę obserwatora przyrody, ołówek i lupę – powiedziała pani, trzymając w lewej ręce kartę i ołówek, a w prawej lupę. – Waszym zadaniem będzie znalezienie leśnych skarbów, które zostały narysowane na karcie. Spójrzcie: na środku widać świerk, na górze – ptaki, na dole – grzyby, a z lewej strony – sarenkę. Z prawej strony karty znajduje się pusta ramka, którą wypełnicie, gdy zauważycie coś interesującego. W czasie obserwacji pomoże wam niezawodna lupa Bystre Oczko – kontynuowała pani. – Pamiętajcie, aby nie oddalać się samotnie w głąb lasu i spacerować dwójkami! – stanowczo zaznaczyła wychowawczyni.

Mam naturę przyrodnika, więc pomyślałem, że wyprawa do lasu będzie interesującym przeżyciem. Podekscytowany wskoczyłem do plecaka Zosi. Wycieczka od samego początku była bardzo ciekawa.

– To nic – pocieszałem się, wpadając prosto w wysmarowaną masłem kanapkę. To nic, że Zosia skręcając w lewo, mocno zarzuciła plecakiem, a mój nos wbił się w serek na kanapce. To nic, że Staś, poklepując przyjaciela Zosię, zgniótł kanapkę, a mój biedny nos splaszczyl się i wyglądał niczym okrągły placek. Jednak kiedy Adaś, wymachując radośnie rękami, zahaczył prawą ręką o plecak i moja czupryna znalazła się w sosie pomidorowym, stwierdziłem, że to już przesada. Poczulem złość i pomyślałem, że pierwszaki są niegrzeczne. Wewnątrz plecaka zrobiło się nieprzyjemnie, ale dzielnie zniosłem niewygody podróży.

W lesie Zosia położyła plecak pod dębem, a ja z zaciekawieniem wysunąłem się na zewnątrz. Spojrzałem w lewo, potem w prawo, do przodu, do tyłu. Bardzo zdziwiony zobaczyłem, że dzieci – zgodnie z zaleceniami pani – spacerują grzecznie dwójkami i obserwują jesienny las. Dzięki wspaniałej lupie Bystre Oczko Jaś zauważył pięknego żuka gnojowego.

Kiedy dzieci wykonały wszystkie zadania, pani rozłożyła na trawie koc, żeby wszyscy mogli odpocząć. Delikatny wietrzyk rozwiewał wokół ostatnie oznaki ciepła, kołysząc wielobarwnymi liśćmi oraz muskając twarze rozradowanych dzieci. Zauroczony pięknem tego jesiennego obrazu odczulem spokój...

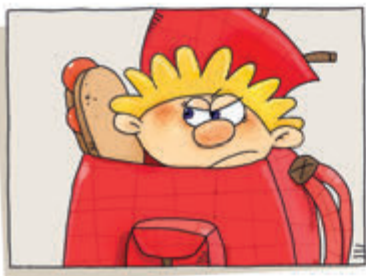
To nic, że wracałem do mojego pudełka w wilgotnym – ale przyjemnym – plecaku Zosi.

1

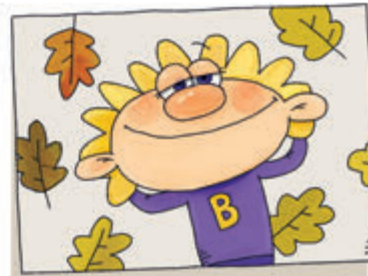
Obejrzyj ilustracje do bajki Bratka. Powiedz, co przeżywał Bratek na kolejnych obrazkach. Pokaż na domku uczuć ilustrację, która obrazuje twoje emocje.

złość

zaciekawienie

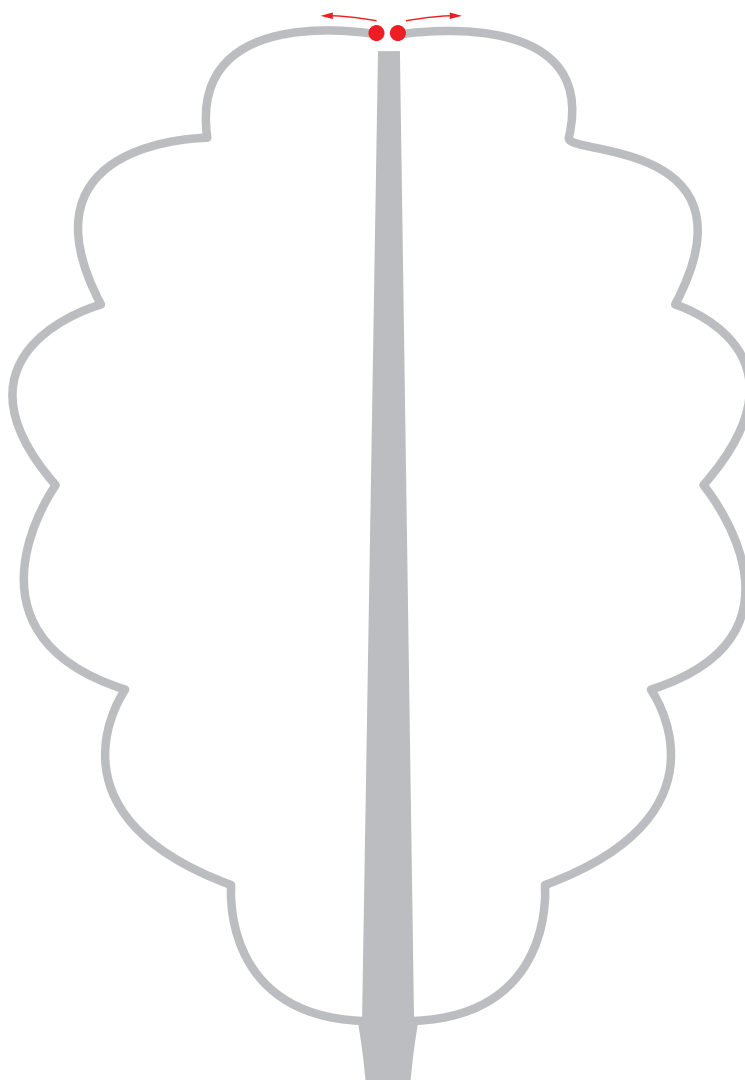
spokój

2

Wykonaj masażyk ręki (s. 102–103).

Rysuj liść po śladzie obiema rączkami jednocześnie – prawą ręką po prawej stronie, a lewą ręką po lewej stronie.

- Wybierz dwa jesienne kolory i pokoloruj liść.

3

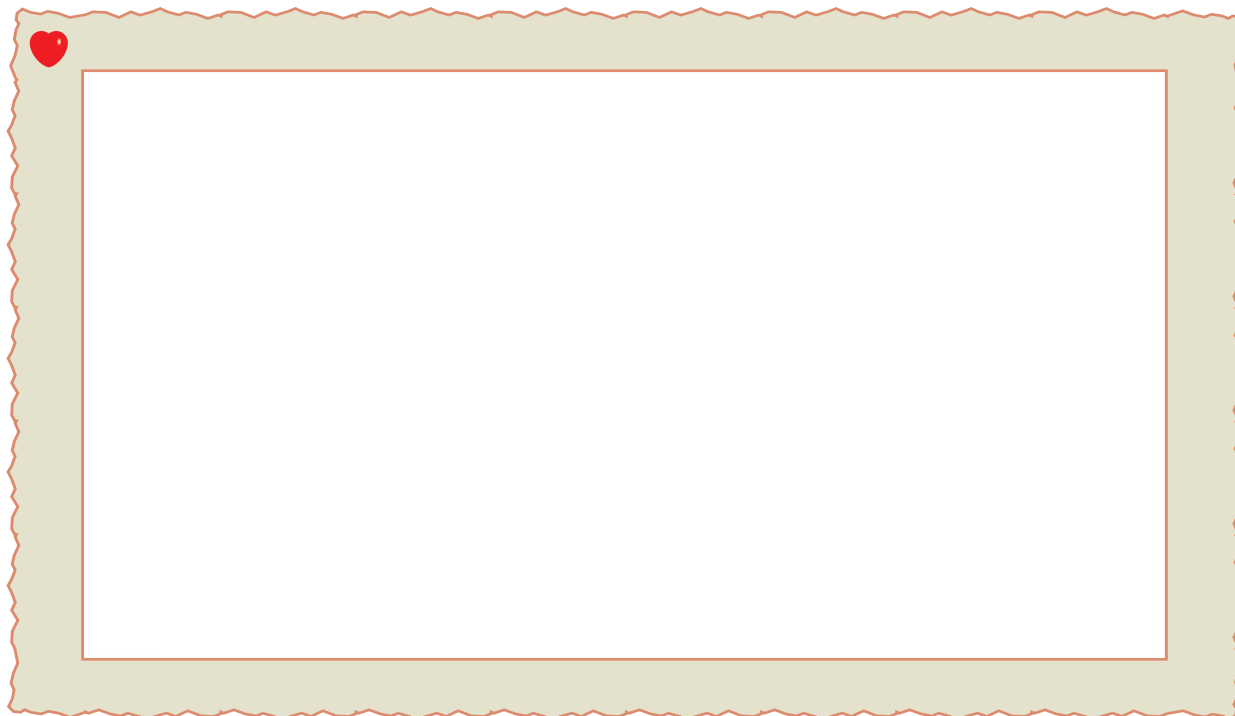
Weź do lewej ręki liść. Stań prosto. Pomachaj liściem nad głową. Połóż liść na podłodze: **przed** sobą, **za** sobą, przy **lewej** nodze, przy **prawej** nodze. Podnieś liść **prawą** ręką. Dmuchnij na liść. Obserwuj, jak opada na podłogę.

4

Wykonaj masażyk ręki (s. 102–103).

Wykonaj rysunek, słuchając uważnie opisu. W **lewym** górnym rogu ramki narysuj słońce. **Pośrodku** narysuj drzewo. **Pod** drzewem narysuj trawę i dwa kasztany. **Na** drzewie narysuj żółte liście. **Nad** drzewem narysuj chmurę.

5

Otocz pętlami pary jesiennych skarbów.

Popatrz uważnie na jesienny obrazek. Powiedz, jakie zwierzęta można zobaczyć na środku obrazka, na górze i na dole oraz po jego prawej i lewej stronie.

7

Otocz **zieloną** pętlą dwa liście z prawej strony, **brązową** pętlą – dwa liście z lewej strony, a **żółtą** pętlą – dwa liście znajdujące się pośrodku.

8

Przyjrzyj się obrazkom. Połącz je w pary i powiedz, co się wydarzyło najpierw, a co potem.

1

2

3

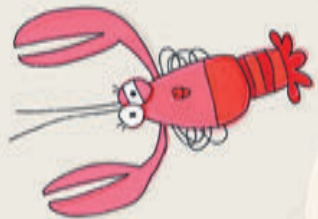
9

Odpowiedz na pytanie Bratka, otaczając pętlą odpowiedni obrazek. Czy potrafisz wskazać lewą i prawą rękę?

Ciach, ciach...

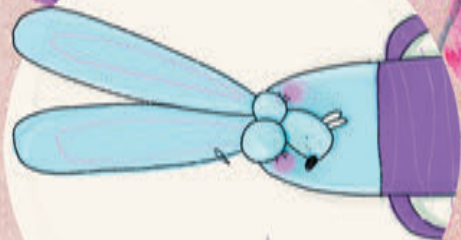
Pi, pi, pi...

Mniam, mniam...

Hi, hi, ha, ha!

Kra, kra...

Tip-top, tip-top...

Pśśś, pśśś...

Uuuuuu...

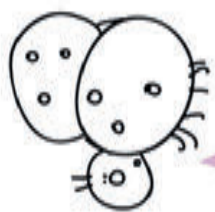
Śśśśśś...

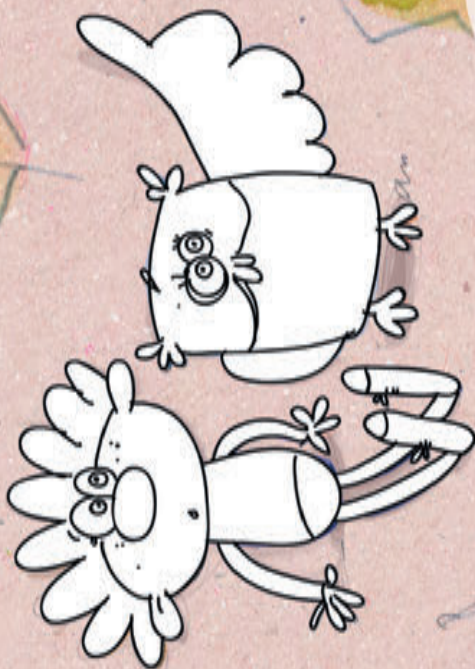
Dylu-dylu na badylu. Hop!

Fiu, fiu, fiuuu...

Szu, szu, szu...

Małgorzata Rożyńska

„O TYM, JAK MIŁO JEST SPRAWIĆ KOMUŚ RADOŚĆ I PRZYGOTOWAĆ RĘKĘ DO RYSOWANIA I PISANIA”

Wyobrażcie sobie, że nie umiałem kiedyś rysować. Tak, tak, nie miałem o tym pojęcia. I pewnie nie dowiedziałbym się, jak miło jest to robić, gdyby nie to, że nasz stary dąb obchodził swoje urodziny. To nie było zwykłe święto, tylko wyjątkowe urodziny, bo dąb kończył 100 lat! Zwierzęta umówiły się, że przygotują niespodziankę – każde narysuje laurkę. A ja? Jak miałem narysować laurkę, skoro nie umiałem nawet trzymać kredki? Byłem zmartwiony...

– Wiem – powiedziałem do siebie – pobiegnę do mądrej sowy. Ona mi doradzi, co robić.

– Rysowanie to niełatwa sprawa, wszystko zależy od sprawności rąk. Pokaż no swą dłoń. Chwyć palcami mój ołówek. Hm... Twoja dłoń i palce muszą najpierw być dobrze przygotowane – pokiwała głową sowa i mówiła dalej: – Palce muszą być dobrze przygotowane, tak jak wygimnastykowana jest szyja ślimaka. Muszą być giętkie jak nogi pająka, który potrafi biegać po pajęczynie tak lekko, że jej nie porwie. Palce muszą też być silne jak dziób kruka, zwinne jak uszy zająca i ruchliwe jak pyszczek sarny. Muszą być jak nogi myszy, które szybko biegają po polu. Dłonie muszą być mocne jak szczypce raka, a także płaskie jak skrzydła motyla lub zaokrąglone jak skrzydła biedronki. Musisz też się nauczyć sztuczki wiewiórki. Potrafi ona kołysać patyk dwoma palcami, tak by nie spadł na ziemię. Rozumiesz?

Najpierw złapałem się za głowę: ojej, to niemożliwe! Nie dam rady robić tego wszystkiego moimi małymi rękami.

– Nie poddawaj się, próbuj, ćwicz codziennie! Do urodzin dębu masz jeszcze dwa tygodnie – rzekła sowa.

Podtrzymany na duchu przez mądrą sowę zacząłem ćwiczyć, aby przygotować rękę do ładnego rysowania. Wszystkie ćwiczenia wykonywałem kilka razy dziennie: ślimaki, pająk, kruk, zając, sarenka, myszy, rak, motyl, biedronka, wiewiórka... Naprawdę, słowo daję! I co się okazało? Moje palce stały się zwinne, silne i zacząłem poprawnie trzymać kredki. Poczułem ulgę, bo umiałem narysować linie, fale i pętelki, a także kółka oraz zygzaki.

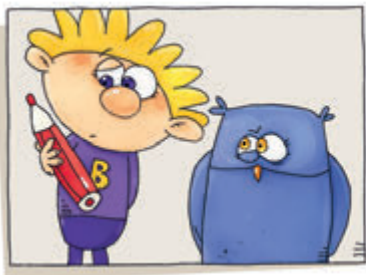
Najważniejsze, że zdążyłem przed urodzinami dębu. Na laurce z radością narysowałem piękne czerwone serce. W dniu święta wszystkie laurki, w tym moja, zawisły jak sznur koralu wokół grubego pnia drzewa. A wiatr zagrał: „Dwieście lat, dwieście lat, niech żyje, żyje nam...!”. Kiedy zaświeciło słońce, dąb załśnił złotą koroną liści. Był wzruszony. Podarował nam po złotym listku. A my, jego przyjaciele, usiedliśmy pod nim i wesoło rozmawialiśmy do wieczora.

1

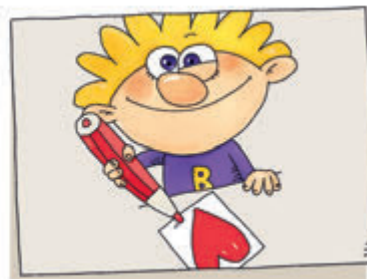
Obejrzyj ilustracje do bajki Bratka. Powiedz, co przeżywał Bratek na kolejnych obrazkach. Pokaż na domku uczuć ilustrację, która obrazuje twoje emocje.

zmartwienie

ulga

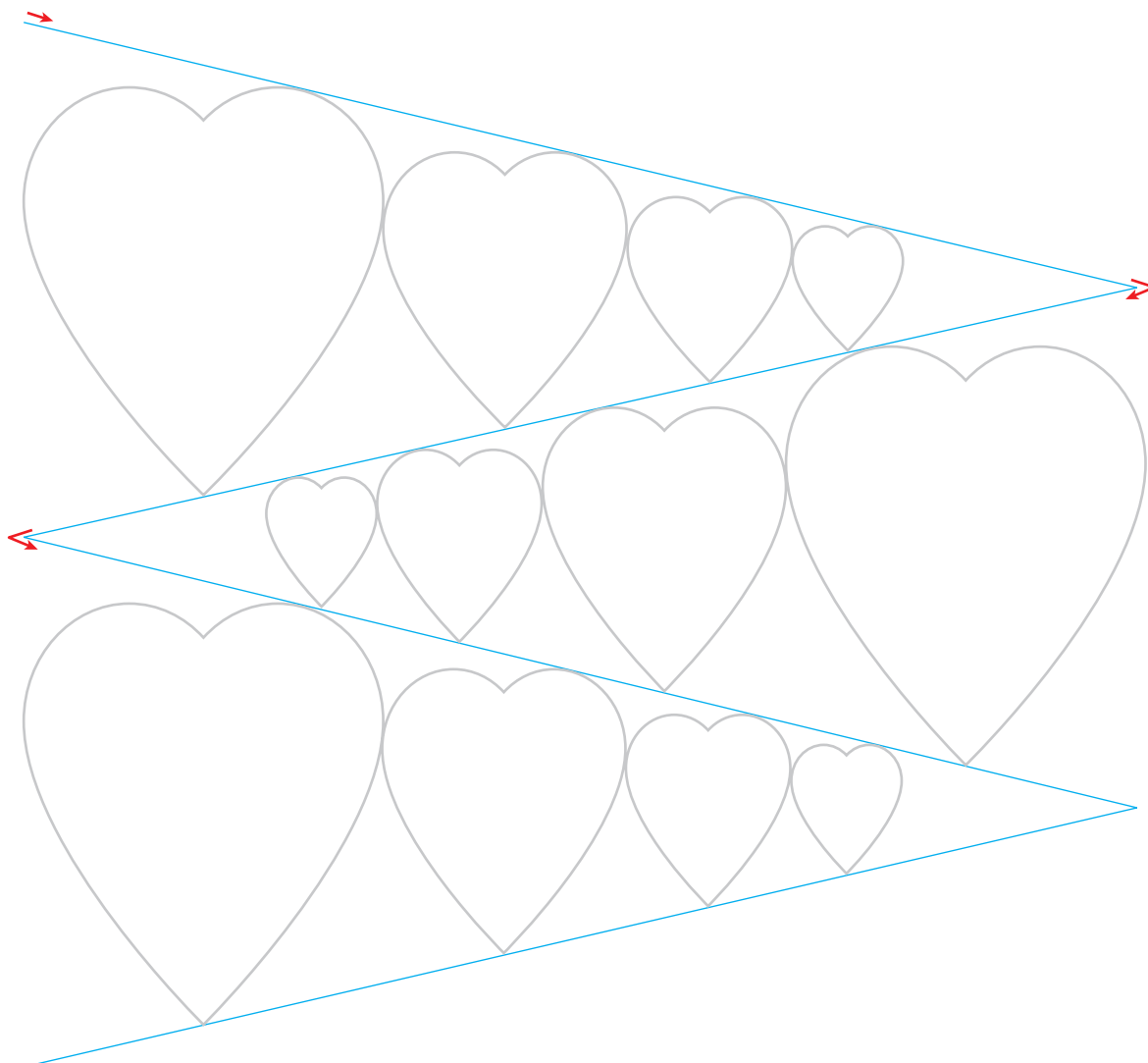

radość

2

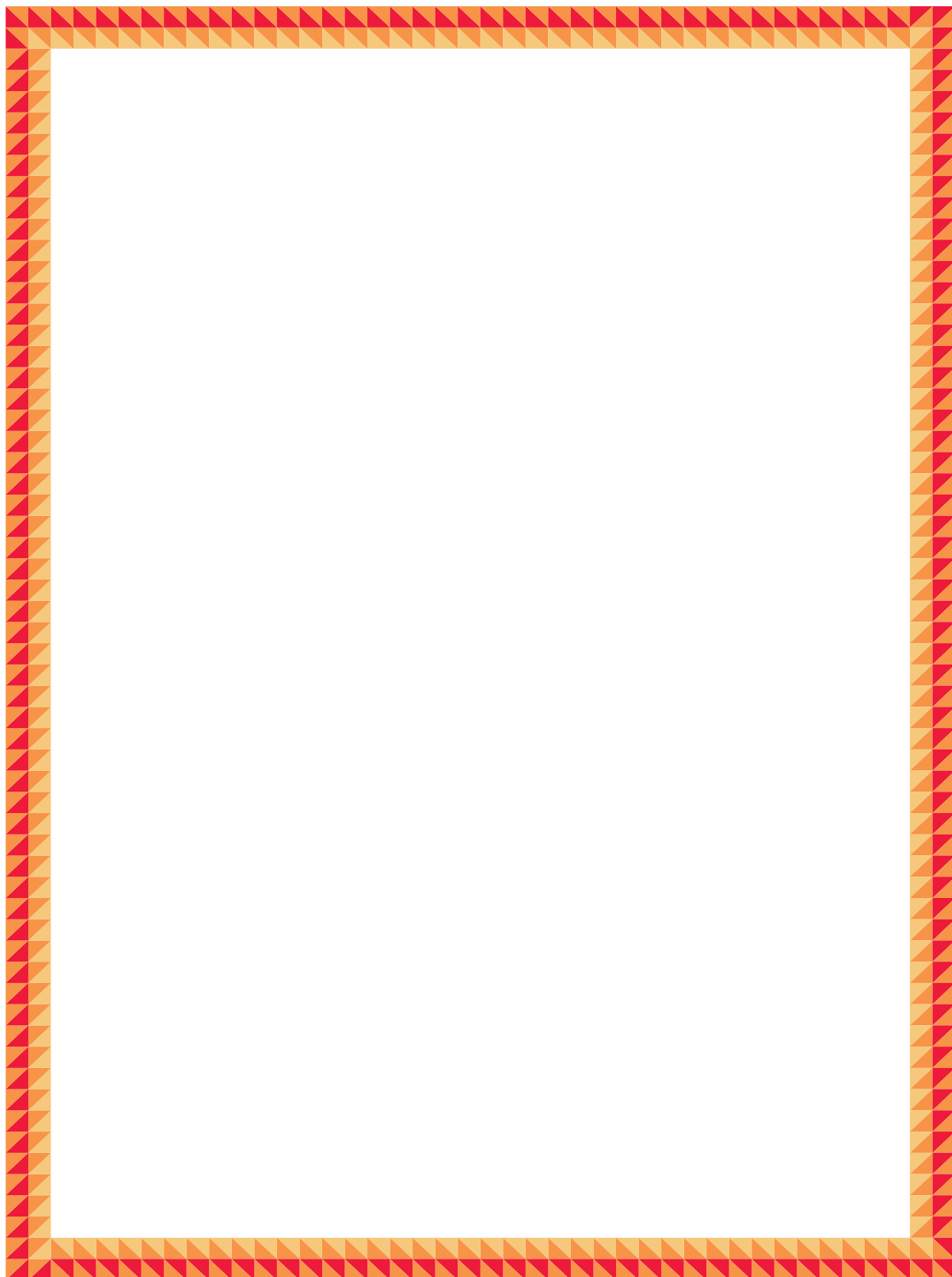
Wykonaj masaż ręki (s. 102–103).
Starannie narysuj wzory serduszek w kolejności pokazanej przez strzałki.

3

Obrysuj w ramce swoje dłonie. Narysuj serce na lewej dłoni.

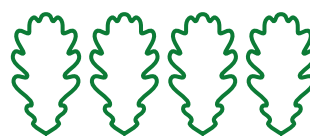
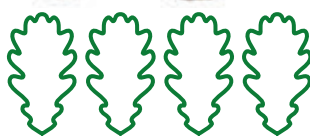
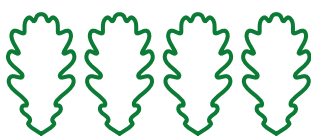
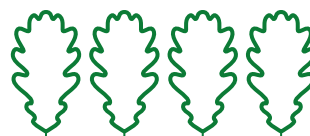
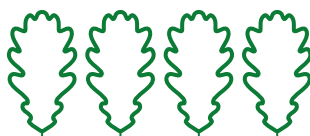
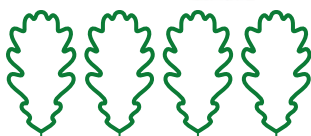

- Czy wiesz, dlaczego serce jest na lewej dłoni?

4

Podziel nazwy zwierząt na sylaby. Pokoloruj pod każdym obrazkiem tyle listków, ile sylab jest w nazwie zwierzęcia.

- Nazwij zwierzęta. Otocz pętlą tylko te, o których mówiła Bratkowi sowa.

5

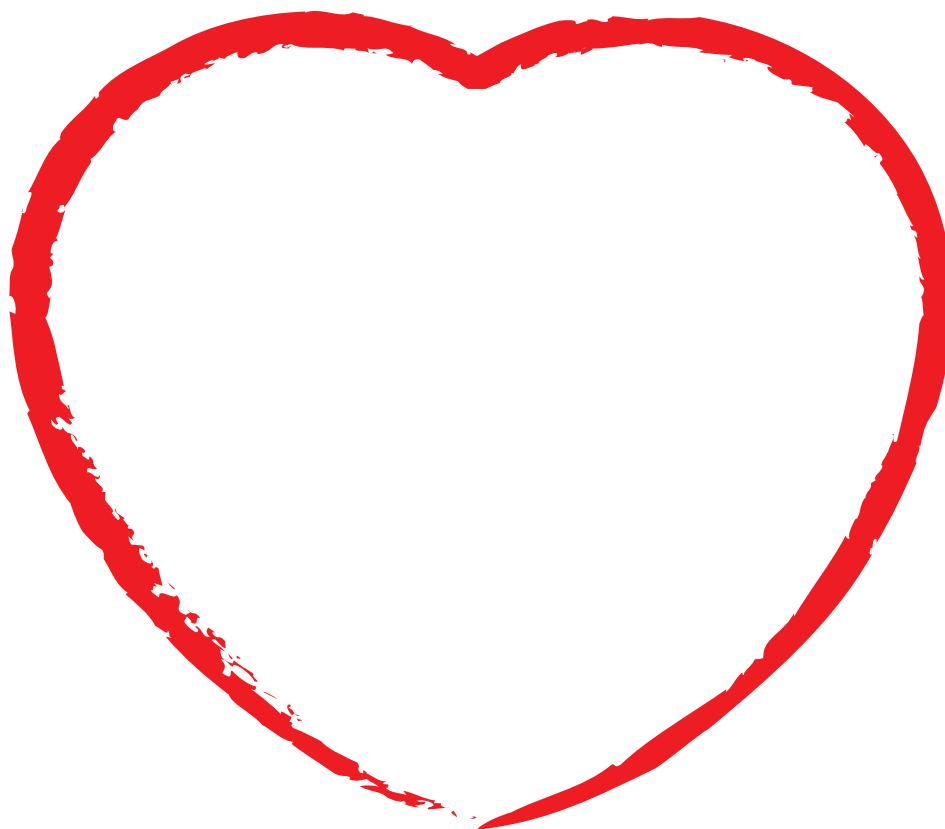
Popatrz na oba obrazki. Wyglądają podobnie, jednak nie są identyczne. Wskaż, na którym obrazku znajduje się **zmartwiony** Bratek, a na którym widać Bratka **zadowolonego**. Narysuj ramkę wokół obrazka z zadowolonym Bratkiem.

6

Opowiedz koledze lub koleżance, dlaczego Bratek jest zadowolony. Powiedz również, co ostatnio wywołało twoją radość. Narysuj tę radość. Pokaż „radość” na domku uczuć.

7

Otocz pętlą najmniejszy dar jesieni. Połącz zdjęcia **niebieską** linią od najmniejszego do największego.

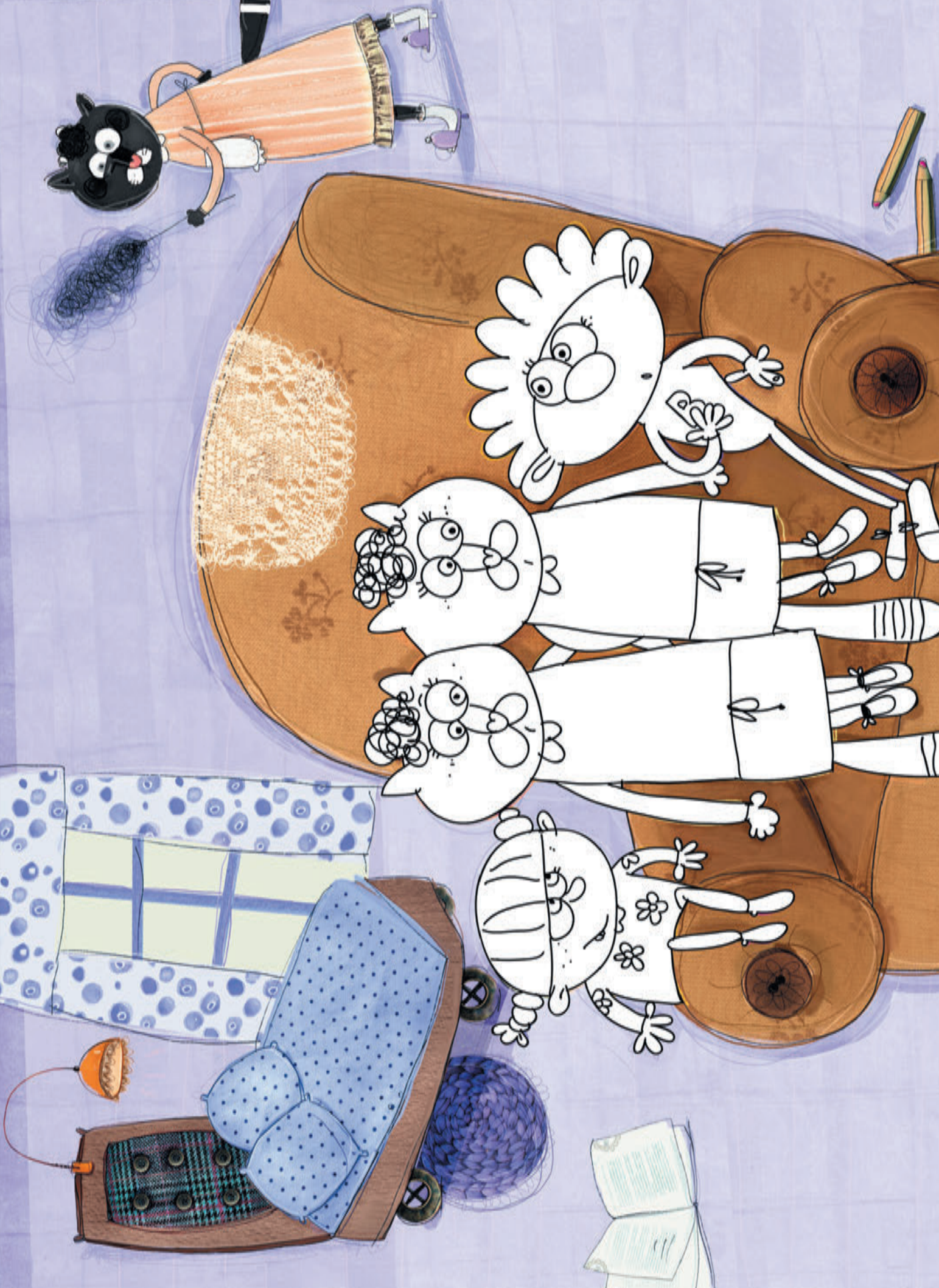

8

Odpowiedz na pytanie Bratka, otaczając pętlą odpowiedni obrazek.
Czy potrafisz poprawnie trzymać ołówek lub kredkę podczas rysowania?

Małgorzata Rożyńska

„O TYM, JAK PRZEŁAMYWAĆ NIEŚMIAŁOŚĆ I GIMNASTYKOWAĆ JĘZYK, BY WYRAŹNIE MÓWIĆ”

Któregoś dnia przybiegł do mnie Jaś, zdyszany, spocony i czerwony jak burak.

– Bratku – wyszeptał drżącym głosem – proszę cię o pomoc. Żanetka, moja koleżanka, nie mówi... To znaczy, mówiła jeszcze wczoraj, tylko bardzo niewyraźnie. Ale Grześ ją przedrzeźnił: „Zanusia bez zębusia”. No i teraz heca, bo od tamtej pory nie powiedziała ani słowa! Jak myślisz, czy to możliwe, że zaniemówiła na zawsze? Czy wiesz, jak można jej pomóc? – pytał z przejęciem Jaś.

– Ojjoj! – powiedziałem trochę zdenerwowany. – Pewnie nie mówi, bo się smuci, wstydzi lub boi. Może nie chce, żeby ktoś znów się z niej śmiał. Wiesz, czasem dzieci z powodu tego, że czegoś nie umieją, robią się bardzo nieśmiałe. Niech pomyślę, jak można jej pomóc... Przyprowadź do mnie Żanetkę, porozmawiam z nią.

Dziewczynka przyszła do mnie na następnej przerwie. Wyglądała na smutną i zmartwioną. Przypominała trochę przestraszonego ptaszka, któremu wiatr potargał piórka. O nic nie pytałem, tylko opowiedziałem jej o swojej przyjaciółce...

– Wiesz, na strychu mieszka moja przyjaciółka, kotka. Ma miękkie, puszyste, czarno-białe futro. Jest bardzo miła. Kiedyś widziałem, jak sprzątała pokój, a jej córki bliźniaczki gimnastykowały języki. Kotka była z nich bardzo dumna, bo potem występowały na podwórkowej scenie zrobionej z wielkiego pudła po telewizorze! Wszyscy podziwiali ich głosy i wyraźną wymowę. Może i ty chciałaś pobawić się w gimnastykę języka...?

Żanetka kiwnęła głową, aż grzywka przysloniła jej wielkie niebieskie oczy. A potem wykrzyknęła z nadzieją: – To sansa na sukces!

– Zapytajmy więc, czy kotka przyjmie nas na ćwiczenia – powiedziałam.

Przez całą jesień Żanetka i ja niemal codziennie przychodziliśmy do kotki. Gimnastykowaliśmy języki i świetnie się przy tym bawiliśmy. Po pewnym czasie Żanetce wyrosły nowe zęby, nie jest już szczerbata. To bardzo ładna i mądra dziewczynka. Lubię, jak się do mnie uśmiecha. Jestem z niej dumny, bo brała udział w klasowym konkursie recytatorskim – mówiła wierszyk z pamięci. Ciekawe, co na to Grześ? Czy mu nie wstyd?

1

Obejrzyj ilustracje do bajki Bratka. Powiedz, co przeżywali bohaterowie na kolejnych obrazkach. Pokaż na domku uczuć ilustrację, która obrazuje twoje emocje.

zdenerwowanie

nadzieja

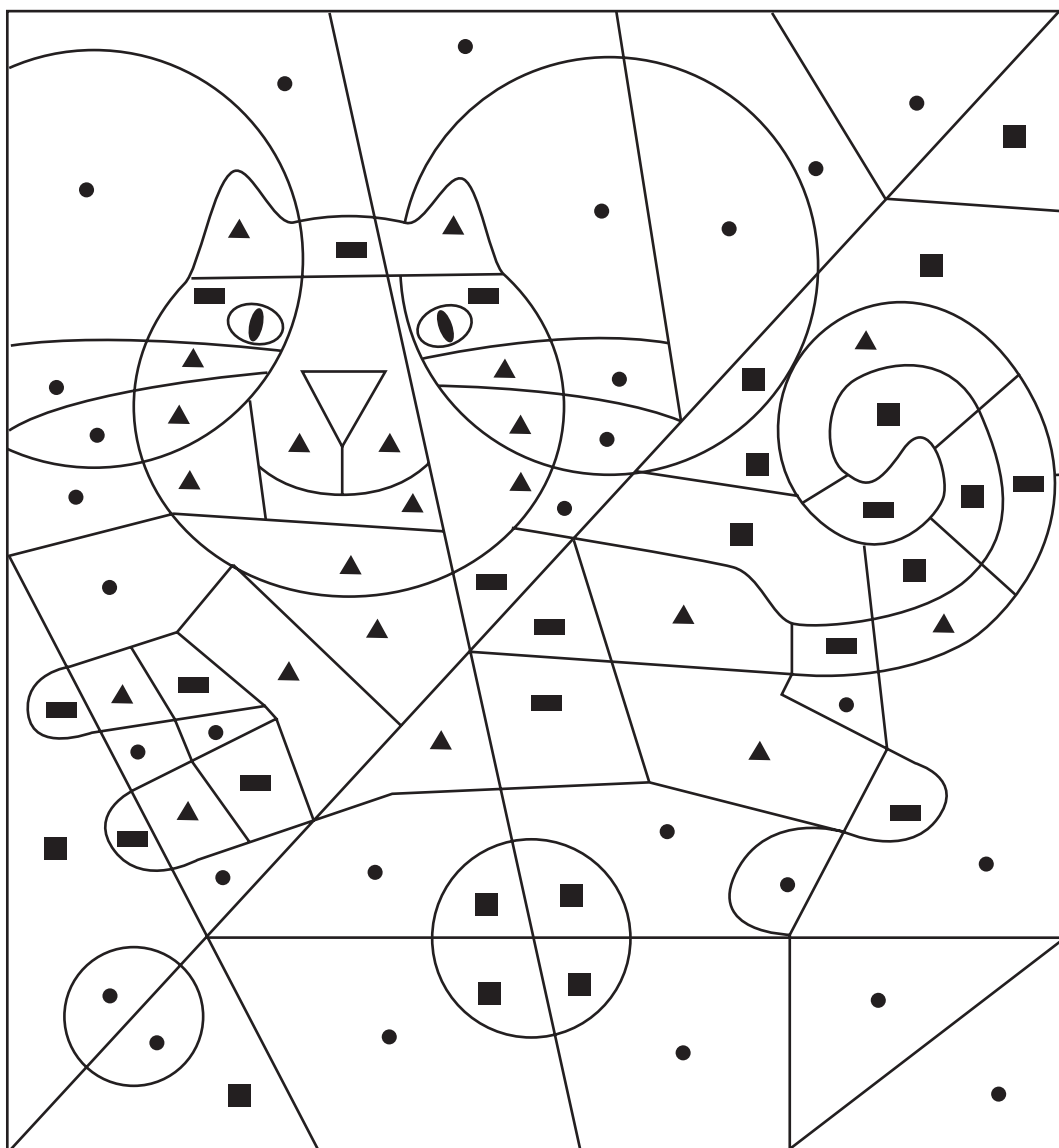
duma

2

Wykonaj masaż ręki (s. 102–103).

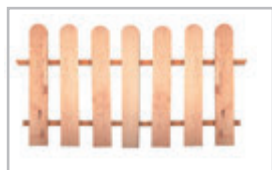
Nazwij kolorowe figury umieszczone obok obrazka. Pokoloruj pola zgodnie z kodem. Co przedstawia obrazek?

3

Powiedz głośno i wyraźnie nazwy przedmiotów oraz zwierząt przedstawionych na obrazkach. Połącz obrazki, których nazwy się rymują.

4

Popatrz uważnie na pokój Żanetki. Otocz pętlą wszystkie przedmioty w kształcie koła. Pokoloruj pod obrazkiem tyle kółek, ile odnalazłeś/odnalazłaś ich na obrazku. Policz je głośno.

Posłuchaj wierszyka.
Wykonaj gimnastykę buzi i języka.

Tekst wierszyka	Co robią język i buzia dziecka	Zdjęcia pokazujące układ artykulatorów
Kotka rozgląda się dookoła. Mina jej jest niewesoła!	Pokaż niezadowoloną minę. Otwórz szeroko usta. Przesuwaj język od jednego kącika ust do drugiego (powtórz 10 razy).	
Oooo! Jaki bałagan tu panuje! Kurz i duchota króluje! Uuuu! W kącie wisi pajęczyna! Widać, że się zbliża sroga zima!	Wykonaj ruchy ustami jak przy wymowie głosek: o – u, o – u, lecz bez udziału głosu (powtórz 10 razy).	
Solidne porządki zaraz tu zrobię. Miotłą odkurzę sufit, ściany i podłogę.	Przesuwaj czubek języka po podniebieniu górnym, dolnym i po wewnętrznych ścianach policzków.	
Brudne firanki w oknach wiszą, pozdejmuję je z karniszy.	Dotykaj czubkiem języka każdy ząbek po kolei – u góry i na dole jamy ustnej.	
Zaraz pralka je wypierze, aby były białe jak śnieżek!	Wykonaj wargami „motorek”. Przepychaj powietrze w jamie ustnej z jednego policzka do drugiego (powtórz 5 razy na zmianę).	
Teraz z okienek zmyję kurz, by się błyszczały już!	Wykonaj językiem ruchy naśladujące polerowanie ząbków.	

Jeszcze trzeba wytrzepać dywanik, bo strasznie zdeptany!

Wysuń język z jamy ustnej i schowaj go (powtórz 10 razy).

A teraz pokoik dobrze wywietrzę! Napętnię go leśnym powietrzem!

Wciągnij mocno powietrze nosem i napętnij policzki jak balon. Wypuść powoli powietrze ustami (powtórz 3 razy).

Jaki czysty jest mój pokój! Będę radosna przez pół roku!

Usta ściągnij w „ciup” i uśmiechnij się od ucha do ucha (powtórz 10 razy na zmianę).

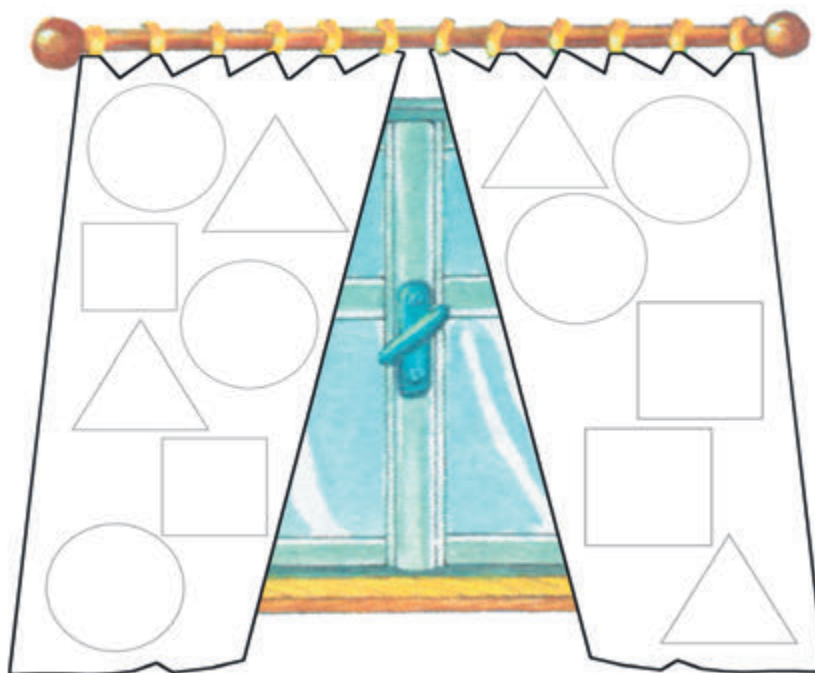

6

Wykonaj masaż ręki (s. 102–103).

Nazwij figury znajdujące się na zasłoncek kotki. Starannie rysuj wzorki po śladzie.

7

Odpowiedz na pytanie Bratka, otaczając pętlą odpowiedni obrazek.

Czy dokładnie wykonałeś/wykonałaś gimnastykę buzi i języka?

■ Zestaw dla uczniów kl. 1

Zeszyty ćwiczeń

Karty pracy

Teczka

■ Zestaw dla uczniów kl. 2

Zeszyty ćwiczeń

Karty pracy

Teczka

■ Zestaw dla uczniów kl. 3

Zeszyty ćwiczeń

Karty pracy

Teczka

Nauka czytania przez zabawę!

Drogi Rodzicu, nauka czytania nie jest łatwą sztuką dlatego potrzebne jest Twoje wsparcie. Najważniejszy jest codzienny trening czytania razem z rodzicem, bowiem „czytania można się nauczyć tylko przez czytanie”. Jest jednak jeden warunek – wspólne czytanie musi wszystkim przynosić radość. Dlatego proponujemy „Czytam z Bratkiem”. Trening czytania dla uczniów klas I-III.

- inspiruje do rodzinnego czytania,
- pomaga krok po kroku przezwyciężyć trudności (zadania o zróżnicowaniu stopniu trudności),
- metoda sylabowa – najlepszy sposób na przełamanie niechęci do czytania,
- rozwija potrzebę czytania przez całe życie.